

5.12.2017

Kehitysministerineuvoston kokous 11.12.2017

Arvoisa kehitysministeri Kai Mykkänen,

EU:n ja Afrikan unionin suhteet ovat taas ottaneet askeleen eteenpäin Abidjanissa järjestetyn viidennen EU-AU -huippukokouksen myötä. Huippukokouksen jälkeen on tärkeää jatkaa unionien välistä tärkeää yhteistyötä ja viedä hienot periaatteet käytäntöön. Jatkossa on kuitenkin syytä muistaa kansalaisyhteiskunnan osallistumisen tärkeys, joka Abidjan kokouksessa pääsi järjestäjiltä unohtumaan.

Huippukokoukseen ja EU:n kehitysministerikokouksen muihin aiheisiin liittyen haluaisimme kiinnittää huomion **muuttoliikkeeseen, turvallisuuteen, kauppaan ja investointeihin** sekä **naisiin ja tyttöihin**.

Muuttoliike

Muuttoliikkeen osalta Afrikka-EU -suhteiden tulee korostaa ensisijaisesti turvallisten reittien luomista ihmisten liikkumiseen sekä kansainvälisen suojelun hakemiseen. Agenda 2030 tunnustaa ihmisten liikkumisen myönteisen vaikutuksen kestäväälle kehitykselle. Euroopassa ihmisten liikkumiseen ja maahanmuuttoon suhtaudutaan tällä hetkellä kuitenkin pääosin kielteisesti ja unionin viimeaikaiset toimet muuttoliiketilanteen ratkaisemiseksi ovat sotineet sen omaa arvopohjaa vastaan. Tämä on entisestään ruokkinut pelon ilmapiiriä Euroopassa. Ihmisten liikkumisen positiiviset yhteiskunnalliset vaikutukset ovat häviämässä poliittisesta keskustelusta. EU:n tulee siksi painottaa muuttoliikkeen kehitysulottuvuutta ja turvata ihmisoikeuksien toteutuminen eikä ulkoistaa rajavalvontaansa valtioille, jotka rikkovat ihmisoikeuksia.

Muuttoliikkeen kriisiytyminen ja sen hallitseminen on ylikorostunut EU:n retoriikassa ja sen kehityspoliittisissa avauksissa viime vuosina. Tästä esimerkkinä Euroopan ulkoinen investointiohjelma ja Euroopan kestävän kehityksen rahasto käynnistettiin retorisesti vastauksena muuttoliiketilanteeseen, ei huoleen EU:n kumppanimaiden kestävästä kehityksestä. Tämä ei saa johtaa tilanteeseen, jossa kehitysyhteistyön kohdentamisen pääasiallisena perusteena on potentiaalinen muuttoliike maasta tai maan kautta eikä köyhyys ja eriarvoisuus.

- Toivomme Suomen pitävän neuvostossa esillä positiivista narratiivia muuttoliikkeestä ja vastustavan EU:n kehitysyhteistyön kohdentamista muuttoliikkeen hallinnan näkökulmasta.

Turvallisuus

EU:n tulee jatkossakin pitäytyä ohjaamasta kehitysyhteistyötä sotilaallisille toimijoille. EU:n turvallisuusyhteistyön Afrikan kanssa tulee keskittyä ennemmin konfliktien juurisyihin tukemalla ilmastonmuutoksen vastaisia toimia, edistämällä sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja tukemalla poliittisen järjestelmän ja demokraattisten instituutioiden vakautta.

- Toivomme Suomen puolustavan EU:n sisäisissä keskusteluissa kehitysyhteistyön päätehtävää ja vastustavan ODA:n avaamista sotilaallisille toimijoille esimerkiksi rauhaa ja vakautta tukevan instrumentin kautta.

Kestävä kauppa ja investoinnit

EU:n päivittäessä Aid for Trade -strategiaansa sekä kehittäessä muita toimia kestävän kaupan ja investointien edistämiseksi tulee varmistaa, että toteutetuilla toimilla on todellisia kehitysvaikutuksia ja tuki suuntautuu sinne, missä sille on eniten tarvetta. Lisäksi on tärkeää ottaa huomioon kestävän kehityksen kaikki ulottuvuudet, eli taloudellisen kehityksen rinnalla edistää myös ekologista ja sosiaalista kestävyyttä.

Pelkkä viennin lisääminen ja BKT:n kasvu ei välttämättä paranna kaikkein köyhimpien elinolosuhteita, synnytä ihmisarvoisia työpaikkoja tai edistä tasa-arvoa. Tätä vasten on erittäin myönteistä ja kannatettavaa, että EU:n kauppaa tukevassa kehitysyhteistyössä tullaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota sosiaalisen ja ekologisen kestävyuden varmistamiseen, naisten taloudelliseen voimaannuttamiseen sekä vastuullisen yritystoiminnan edistämiseen. Lisäksi kauppaa tukevan kehitysyhteistyön kohdentaminen erityisesti köyhimpiin ja hauraisiin maihin on tervetullutta.

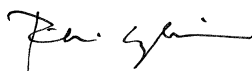
- Toivomme, että Suomi korostaa näitä kannatettavia periaatteita ja linjauksia sekä turvaa niiden toimeenpanon vaatimalla riittävän selkeitä ja kattavia kriteereitä sekä seuranta- ja arviointijärjestelmiä investointien ja kauppaa tukevien toimien kestävyuden varmistamiseksi.

EU:n Gender Action Plan II:n toimeenpanoa koskeva raportti

Kun neuvosto hyväksyy päätelmät GAP II:n toimeenpanon ensimmäisestä vuodesta, toivomme, että GAP II (2016-2020) nähdään transformatiivisena dokumenttina, joka vaikuttaa naisten ja tyttöjen asemaan ja oikeuksiin. Kyseessä on siis merkittävä dokumentti, ei ainoastaan lisäraportointityökalu EU:lle ja sen jäsenmaille. Vahva ja johdonmukainen toimeenpano, erityisesti liittyen EU:n ja sen jäsenmaiden koordinoituun yhteistyöhön, on keskeisessä roolissa sen varmistamisessa, että GAP II johtaa aitoihin tuloksiin vuoteen 2020 mennessä. Ensimmäistä vuotta koskeva toimeenpanoraportti osoittaa, että eri toimijat ovat ottaneet erisuuruisia askeleita GAP II:n toimeenpanon edistämiseksi. Se kuitenkin myös osoittaa, että monissa kumppanimaissa perusedellytykset GAP II:n toimeenpanolle vielä puuttuvat, ja yhteistyö paikallisten toimijoiden, kuten naisten oikeuksia puolustavien järjestöjen kanssa, on vielä osin puutteellista.

- Odotamme vahvoja neuvoston päätelmiä, jotka toistavat EU:n ja jäsenmaiden sitoumuksen naisten ja tyttöjen oikeuksien ja aseman vahvaan edistämiseen maailmanlaajuisesti.

Kunnioitavasti,

Rilli Lappalainen
Pääsihteeri
Kehys ry